

WEINIG BEMOEDIGENDE VOORUITZICHTEN VOOR VISSERIJ IN 1975

Begin 1974 werd de toestand van de belangrijkste Belgische visserijen beschreven en werden vangstvoorspellingen voor het jaar 1974 opgesteld. Globaal gezien werden deze voorspellingen bevestigd. De achteruitgang van de tong-, schelvis- en haringvisserij heeft zich gemanifesteerd. De goede vooruitzichten voor de platvis-visserij in de Ierse Zee en het Kanaal van Bristol hebben zich in goede vangsten gereflecteerd. De verwachte goede vangsten op kabeljauw en wijting in de Noordzee werden evenwel niet geboekt ingevolge het aanhoudend stormweer in het tweede halfjaar van 1974.

De werkgroep „Biologie” van de Commissie T.W.O.Z. is momenteel opnieuw in staat zowel de vangsten van 1974 te analyseren, als de vangstvoorspellingen voor 1975 kenbaar te maken. De technieken die voor de analyses en prognosen worden aangewend, zijn als volgt te beschrijven. In de eerste plaats kan door regelmatige bemonsteringen van de aanvoer in de vismijnen een schatting van de leeftijdsopbouw van het bevisbare gedeelte van de populatie worden gemaakt en kan de sterkte van de diverse jaarklassen, waaruit een populatie is opgebouwd, worden bepaald. In de tweede plaats kan door experimentele visserijen op paal- en broedplaatsen de sterkte van het broed worden bepaald. Hierin zijn zowel de planktonbemonsteringen, als de opnamen van de 0- en 1-jarige vissen vervat. Deze kennis laat dan toe een schatting te verrichten van de omvang van deze rekruten en van het relatief aantal volwassen vissen dat de stock binnen gemiddeld 2 tot 3 jaar zal vervoegen. De combinatie van beide onderzoekingen — de marktmonitoringen en de experimentele visserijen — drukt zich dan uiteindelijk uit in stockramingen.

Onderhavig rapport belicht achtereenvolgens de tongvisserij in de Noordzee, de Ierse Zee en het Kanaal van Bristol en de Noordzee scholvisserij, -kabeljauwvisserij, -wijtingvisserij, -schelvisvisserij en -haringvisserij.

1. De tongvisserij in de Noordzee.

De Belgische tongaanvoer uit de Noordzee bedroeg in 1974 924 ton, hetgeen een vermindering van 25% ten opzichte van het vorige jaar betekent. Dit cijfer is trouwens het laagste dat in de laatste tien jaar werd bekomen. Ook het rendement is verder teruggelopen. In kg per uur boomkorrevisserij uitgedrukt beliepen de rendementen voor de jaren 1971 tot 1974 achtereenvolgens 10,9; 8,6; 8,1 en 7,0.

De reden van deze evolutie werd reeds vroeger omschreven, nl. het ontbreken van een sterk broedjaar na 1963 en de te hoge internationale visserij-inspanning. Beide elementen kwamen opnieuw duidelijk bij het populatieonderzoek van de stock in 1974 naar voren. De populatie bestond bijna hoofdzakelijk uit drie-, vier- en vijfjarigen; zij hebben voor ca. 60% van de aanvoer gezorgd. Het verschijnsel dat te veel uit de jonge volwassen stand van de populatie geput dient te worden, sluit in zich dat de voortplanting nog verder in het gevaar komt. Het aandeel van de eens zo sterke jaarklasse 1963 beperkte zich in 1974 nauwelijks nog tot 6,6%.

Het eieren- en larveonderzoek en de bestandsopnamen in 1974 verricht, hebben uitgewezen dat de nieuwe jaarklasse 1974 evenmin belangrijk te noemen is, zodat een nog verdere terugloop van de vangsten tot 1977 kan worden verwacht.

2. De tongvisserij in de Ierse Zee.

De visserij op tong in de Ierse Zee is in 1974 iets teruggelopen, nl. met ongeveer 113 ton tegenover het jaar. De totale aanvoer, ten bedrage van 613 ton, blijft evenwel nog steeds belangrijk voor de marktvoraag. Het rendement, op basis van het aantal kg per uur boomkorrevisserij, daalde in 1974 tot 18 vergeleken met het rendement van 20 in 1973. Dit rendement en meteen ook de stockdichtheid blijft echter beduidend hoger dan in de Noordzee en de vooruitzichten in dit gebied zijn dan ook verder goed te noemen.

Het populatieonderzoek van 1974 bevestigde anderzijds de vroegere bevindingen omtrent de aanwezigheid van verschillende goede jaarklassen. Hieraan mag de jaarklasse 1969, die nu ten volle wordt gerekruteerd, als zeer sterk worden toegevoegd. Een studie omtrent de invloed van de temperatuur van het zeewater op de jaarklassensterkte heeft uitgewezen dat in dit gebied alleen bij hoge voorjaarstemperaturen goede jaarklassen tot stand kunnen komen. Vermits zich de laatste tien jaar geen strenge winters hebben voorgedaan, zijn dan ook meerdere goede broedjaren in de populatie aanwezig. Zij kunnen dan ook een waarborg voor goede vangsten voor de volgende jaren vormen.

3. De tongvisserij in het Kanaal van Bristol.

De aanvoer van tong uit het Kanaal van Bristol beliep in 1974 837

ton, hetgeen een verhoging van 80 ton betekent tegenover de vangsten in 1973. Het rendement, uitgedrukt in kg per uur boomkorrevisserij verhoogde en weinig, nl. van 16,4 in 1973 tot 16,8 in 1974.

Het populatieonderzoek in 1974 wees op weinig grote verschillen in jaarklassensterkten. Opmerkelijk was ook de aanwezigheid van tong van meer dan 20 jaar oud. Dit is blijkbaar een indicatie dat de populatie niet aan te sterke bevissing bloot staat. Een studie heeft ook aangetoond dat het konstant broedproces in dit gebied dient te worden toegeschreven aan het feit dat er zich praktisch geen temperatuurverschillen in het zee-water gedurende het voorjaar voordoen. Dit sluit in zich dat verdere goede vangsten in het Kanaal van Bristol in het vooruitzicht kunnen worden gesteld.

4. De scholvisserij in de Noordzee.

De scholaanvoer in 1974 bedroeg 3.859 ton tegenover 4.085 in 1973. Deze vermindering is uitsluitend te wijten aan een gevoelige activiteit van de visserij met de bordentrawl. De boomkorrevisserij vertoonde daarentegen een vooruitgang op het gebied van de vangsten en ook op het gebied van het rendement, nl. van 24,7 kg tot 26,8 kg per uur vissen.

Er kan dan ook worden vooropgesteld dat de scholvisserij in de Noordzee nog steeds op hetzelfde peil van de vorige jaren wordt beoefend. Dit is voornamelijk een gevolg van de gelijkmatige aanbreng van de opeenvolgende jaarklassen, zoals duidelijk uit het populatieonderzoek van 1974 naar voren kwam.

Een studie omtrent de scholstand in de kustwateren heeft uitgewezen dat er zich in dit gebied een permanente volwassen scholstock ophoudt. De intrede van de 0-jarige schol grijpt plaats vanaf mei-juni als gevolg van een migratie vanuit het paaigebied, nl. het „Diepwaterrkanaal”. De rekruten van de jaarklassen 1971 en 1973 waren numeriek sterker dan deze van de jaarklassen 1970 en 1972. Uit deze vaststelling volgt dat de scholstand in de Noordzee — behoudens een plotse sterke stijging van de internationale visserij-inspanning — verder goede vooruitzichten kan bieden.

5. De kabeljauwvisserij in de Noordzee.

De kabeljauwvisserij in de Noordzee heeft in 1974 niet het verwachte succes gekend. De vangsten (7.777 ton) waren lager dan in 1973 (8.615 ton). Dit moet hoofdzakelijk worden toegeschreven aan de slechte weersomstandigheden, hetgeen duidelijk wordt weerspiegeld in een vermindering van het aantal visuren, nl. met ongeveer 75.000 uren ten opzichte van 1973 en in de verhoging van het rendement, nl. 105 kg per uur „Danish Pair trawl” tegenover 92 kg.

Een relatieve vooruitgang van de kabeljauwvangsten was reeds vorig jaar te voorspellen, vermits uit de gegevens van de „International Young Herring Survey” de sterkte van de jaarklas 1972 tot uiting was gekomen. Dit werd overigens bevestigd door het populatieonderzoek. Er werd uitgemaakt dat 70% van de totale vangst uitsluitend uit deze jaarklasse 1972 (tweejarigen) bestond. Het aandeel van de bijzonder sterke jaarklasse 1969 was eerder gering (3,3%), hetgeen aantoonde dat de visserijdruk op kabeljauw in de Noordzee te hoog ligt en zelfs in die mate dat na vijf jaar een volledig broed wordt weggevisd.

Een nieuwe sterke jaarklasse heeft zich intussen gevormd, nl. deze van 1974. De eerste vangsten van deze jaarklasse mogen vanaf het tweede halfjaar van 1975 worden verwacht, hetgeen overeenkomt met een leeftijd van anderhalf jaar. Uiteindelijk kan de kabeljauwvangst in de Noordzee globaal gezien in 1975 hoger uitvallen dan deze in 1974.

6. De wijtingvisserij in de Noordzee.

De wijtingvisserij in de Noordzee viel in 1974 terug op 2.635 ton, hetgeen een vermindering van 190 ton ten opzichte van de aanvoer in 1973 betekent. Zoals voor kabeljauw moet ook hier deze achteruitgang aan klimatologische omstandigheden worden toegeschreven. Het aantal visuren bedroeg in 1974 ongeveer 88.000 eenheden minder dan in 1973. Het rendement lag in 1974 evenwel hoger, nl. 11,7 kg per uur bordenvisserij ten opzichte van 9,0 kg in 1973.

Het verhoogde rendement in 1974 was te wijten aan de sterke jaarklasse 1972. Het populatieonderzoek wees immers uit dat 64% van de aanvoer, van deze jaarklasse afkomstig was. Verder kwam tot uiting dat de aanvoer uitsluitend uit twee leeftijdsklassen werd geput, nl. de twee- en driejarigen. Oudere wijting wordt bijna niet meer in de vangsten aangetroffen, hetgeen meteen ook de hoge visserijsterfte op wijting in de Noordzee onderstreept.

(Vervolg blz. 4)

(Vervolg van blz. 3)

Wegens het feit dat de inkomende jaarklassen 1973 en 1974 niet bijzonder sterk blijken, kan worden vooropgesteld dat de aanvoer in 1975 een verdere daling zal kennen.

7. De schelvisvisserij in de Noordzee.

De aanvoer van schelvis uit de Noordzee is sterk gedaald, nl. van 1.832 ton in 1973 tot 889 in 1974. Ook het rendement liep terug, nl. van 18,1 kg per uur bordenvisserij tot 17,3.

De reden van deze terugloop is in de eerste plaats te zoeken in de ongunstige atmosferische omstandigheden die in een vermindering van 34.000 resulteerden. In de tweede plaats was zoals het populatieonderzoek aantoonde, de zwakke jaarklasse 1972 de oorzaak van een gevoelige vermindering van de biomassa aan schelvis. De daaropvolgende jaarklassen, nl. die van 1973 en 1974, zijn evenmin erg belangrijk in aantal, zodat voor de vangsten in 1975 een verdere daling kan worden verwacht.

8. De haringvisserij in de Noordzee.

De haringvangst in 1974 kende een terugloop tot 603 ton tegenover 2.100 ton in 1973. De stelselmatige daling van de haringvangsten in de Noordzee in het laatste decennium dient voornamelijk te worden toegeschreven aan de te hoge exploitatie van de stock, zowel door de visserij op volwassen haring, als door de industriële visserij op onvolwassen haring. Deze bezorgdheid werd reeds vroeger uitgedrukt (1) en bestond hoofdzakelijk in het feit dat te weinig volwassen haringen overblijven om voor de reproductie te zorgen. Een of meerdere zwakke jaarklassen, zoals bv. deze van 1971 (6) resulteerden in een bruuske daling van de vangsten, zoals bv. in 1974.

Steunend op het feit dat de inkomende jaarklasse 1972 iets sterker werd geschat dan deze van 1971, mogen de vangstmogelijkheden voor 1975 een weinig hoger worden geraamd dan in 1974.

Uitluiding.

Samenvattend zijn de vangstprognoses voor 1975 in onderstaande tabel weergegeven.

Vissoort	Gebied	Prognose 1975
TONG	Noordzee Bristol Kanaal Ierse Zee	verdere daling met circa 20 procent zelfde goede vangsten als in 1974
SCHOL	Noordzee	zelfde goede vangsten als in 1974
KABELJAUW	Noordzee	stijging vanaf 2e halfjaar
WIJTING	Noordzee	daling vanaf 2e halfjaar
SCHELVIS	Noordzee	verdere daling
HARING	Noordzee	zelfde of iets hogere vangsten

Uit deze voorspellingen moet de visserij voor 1975 als weinig hoopvol tegemoet worden gezien. Voor geen enkele van de beschreven populaties is een topjaar in 1975 te verwachten. Met uitsluiting van de tongvisserij in de Noordzee, zullen alle andere belangrijke visserijen dalen of nog verder dalen. Deze algemene tendens heeft internationale tussenkomsten met zich medegebracht, zowel op biologisch vlak als op het vlak van het beleid. Voor alle hierbeschreven visserijen zullen voor 1975 en verder, vangstkwota worden ingevoerd.

Deze kwota zijn er op gericht om een rationele en optimale bevising na te streven. Vandaar dat de kwota ieder jaar moeten worden herzien en aangepast aan de omvang van de stocks.

Bibliografie.

- (1) DE CLERCK, R. Visstocks : situatie, vooruitzichten. Med. Rijksstat. Zeevisserij (C.L.O. Gent), publ. nr 86-B/11/1974.
- (2) DE CLERCK, R. Contribution on the densities of flatfishes off the Belgian coast during the period 1970-1973. An. Biol. 30, Flatfishes (in druk).
- (3) SMAGGE, A. The densities of sole eggs and larvae along the Belgian coast during 1974. C.I.P.S. Rap. Synth. RZ 01, 1974.
- (4) DE CLERCK, R. On the effects of temperature on sole recruitment I.C.E.S. C.M. 1974/F : 30.
- (5) DE CLERCK, R. Contribution on the densities of flatfishes off the Belgian coast during the period 1970-1974. Annales Biologiques 30. Flatfishes 1974.
- (6) Anonymus. Report of the Working Group on North Sea young herring Surveys. I.C.E.S. C.M. 1974/H : 6.

LOSSE PUNTJES

In Frankrijk zal de propaganda voor meer visverbruik (Promer) weer over de T.V. lopen. In 1975 zullen dagelijks over de T.V.-zenders, gedurende 30 sec., «spots» verschijnen.

Vorig jaar werd van deze vorm van propaganda afgezien, omdat het te duur uitviel. Maar het medium T.V. heeft een grote invloed, zo werd vooropgesteld en... ja, het is nog waar ook.

Andere vormen van propaganda zijn ook voorzien, o.m. : affichen, geïllustreerde receptenboeken, advertenties in de nationale en regionale pers enz.

Op het einde van het jaar zal onder de huisvrouwen — wij zijn toch voor iets in het jaar van de vrouw — een enquête worden gehouden om o.m. ook de houding van de huisvrouwen ten opzichte van de verontreiniging te bepalen.

Dit zijn na te volgen voorbeelden of niet ?

X X X

Noorse wetenschapsmensen hebben 20 stuks kabeljauw gevangen en met een mini-radiozender (draagafstand : 1.000 m. en bruikbaarheidsduur : 1 maand) «uitgerust». De kabeljauw werd terug over boord geworpen en zendt nu signalen uit. De vis kan worden gevolgd, opgevist en de migratie of trek en de zwemsnelheid kan worden genoteerd.

Wanneer het experiment succes heeft, zal het in 1977 worden verruimd of uitgebreid en zal het trekpatroon van de winterkabeljauw kunnen worden vastgelegd. Althans in Noorwegen.

Het is best dat we tot nog toe van een dergelijke mini-radiozenders niet zijn voorzien. Moeder de vrouw — het is het jaar van de vrouw, of niet (?) bijvoorbeeld zou ons kunnen volgen. We zouden er wel kunnen voor zorgen buiten de 1.000 m. draagafstand te blijven, omdat 1 maand afwezigheid wel wat veel is, maar je kunt nooit weten...

X X X

Het financieel verlies van de visserij in IJsland wordt voor 1975 op 3,3 miljard IJslandse kronen geschat. Dit bedrag is als volgt te verdelen:

— kustvisserij	2,2 miljard kronen
— kleine trawlvisserij	0,5 miljard kronen
— grote trawlvisserij (+ 500 BT)	0,6 miljard kronen

X X X

Wie van cijfers over de Deense visserij (1973 en 1974) houdt, kan aan onderstaande tabel wel iets hebben :

Hoeveelheid en opbrengst	1973	1974
Hoeveelheid (in ton)		
— Totaal	1.443.610	1.808.391
— Konsumptievis	247.405	237.221
— Industrievis	1.165.625	1.539.538
— Mosselen enz.	30.580	31.632
Opbrengst (in 1.000 kg).		
— Totaal	1.280.402	1.558.086
— Konsumptievis	755.375	792.828
— Industrievis	522.139	761.852
— Mosselen enz.	2.888	3.406

Zonder commentaar over deze cijfers enkel nog dit : het is opvallend dat de aanvoer van vis voor industriële doeleinden van 1973 tot 1974 met 32 t.h. toenam. Ca 34 t.h. van deze vis komt uit de Noordzee en ca 14 t.h. uit het Skagerrak en Kattegat.

X X X

De Ierse regering zal de commerciële visserij op zalm in de stromen, mondingen en de zee beter gaan controleren met het oog op de bescherming van de stock. Het aantal visserijvergunningen voor 1975 zal worden beperkt.

Nog een vissoort die we wellicht uit ons dagelijks menu zullen mogen schrappen.

REDERS,
LEEST UW
VAKBLAD